

ŽELJKA FINK

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

zfink@ffzg.hr

KOJE JE VAŠE SREDNJE (DRUGO) IME? (O HRVATSKIM FRAZEMIMA S KOMPONENTOM *IME*)

IZVORNI ZNANSTVENI RAD

UDK 811.163.42'373.7'374

DOI <https://doi.org/10.17234/9789531758635.28>

U radu se analizira petnaestak leksikografski zabilježenih hrvatskih frazema s komponentom *ime*. Podijeljeni su u sedam skupina prema semantičkom principu i upotrebnoj sferi. U osmoj se skupini govori o novijem frazemu *srednje (drugo) ime* čije je što kalikiranom iz engleskoga jezika. On još nije uključen u rječnike.

U suvremenom je hrvatskom jeziku u manje ili više aktivnoj upotrebi petnaestak leksikografski zabilježenih frazema s komponentom *ime*¹. Oni će u radu biti podijeljeni u sedam skupina prema semantičkom principu i u skladu s upotrebnom sferom. U osmoj se skupini navodi frazem koji se u hrvatskom jeziku relativno nedavno počeo rabiti i još nije uključen u rječnike.

1. Spomenimo prvo priložni frazem *na mrtvo ime* kojim se izražava visok stupanj kakva djelovanja ili stanja ('jako, u velikoj mjeri, mnogo, do krajnjih granica'), a najčešće je popraćen glagolima s općim značenjem 'istući/tući *koga*'². Usp. primjere upotrebe:

¹ U rad nisu uključeni dijalektni frazemi sa sastavnicom *ime*.

Leksičko se značenje imenice *ime* odnosi u prvom redu na riječ kojom se naziva ili označava pojedina osoba, stvar, mjesto, pojava. To je ono što se daje djetetu po rođenju i što (zajedno s prezimenom) postaje njegova osobna identifikacija. Ime se ponekad odnosi i na nadimke, a dajemo ga i životinjama. U gramatici se pod imenom podrazumijevaju imenske riječi.

² U dijelu rječnika frazem je zabilježen kao glagolski – *ispribijati (prebiti, izmlatiti i sl.) koga na mrtvo ime*.

*Kada je (...) suludi Tonča ukrao iz podruma (...) burence vina, vi ste ga u po bijela dana istukli **na mrtvo ime**, ne obazirući se mnogo što će ljudi govoriti.* (HFR 2014, J. Horvat)

*Kad je napokon izašao iz bolnice i krenuo na posao, prva stvar koju je učinio bila je provjera registracijske tablice mercedesa onih divljaka koji su ga prebili **na mrtvo ime**.* (HFR 2014, R. Naprta)

Znatno se rjeđe susreće s glagolskom kolokacijom koja se odnosi na verbalne sukobe (npr. izgrditi/grditi *koga* ili posvađati se/svađati se *s kim*) ili na alkoholizirano stanje neke osobe. Usp. primjere upotrebe:

*S najboljim prijateljem iz djetinjstva posvadio sam se **na mrtvo ime** kad sam vidio kako na izletu, sa ženom, jede onu suhu spužvicu koju pretjerano zovu „Zdenka sir”.* (HFR 2014, I. Kušan)

*Eto, tako da bi ti moj savjet bio: ako se dobro osjećaš i ne bude drugih nuspojava prije nego dođeš na feštu, slobodno se opusti, zaboravi na cijepljenje i popij si, ali ipak NEMOJ pretjerivati, ipak se nemoj napiti **na mrtvo ime** i popij ipak nešto manje nego bi inače!* <http://www.forum.hr/showthread.php?p=23860666> (hrWaC, pristup 30. listopada 2019.)

Znatno manju frekvenciju upotrebe ima frazem *na pasje ime* kojim se također ukazuje na visok stupanj čega, a on se, prema podacima iz leksikografskih izvora (npr. *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika* J. Matešića), veže uz glagole tipa istući/tući *koga* i izgrditi/grditi *koga*. Usporedbe radi recimo da su u Hrvatskom mrežnom korpusu (hrWaC) zabilježena samo tri primjera upotrebe navedenoga frazema u odnosu na 407 primjera upotrebe frazema *na mrtvo ime*. Usp. primjer upotrebe iz pripovijetke A. G. Matoša:

*Docnije čujemo da je neki dr Hagen, slavni katolički arheolog, **na pasje ime** izgrdio u Pester Lloydu ražnjare Hrvate. Nije stjenica koja ne zasmrdi kada ju stisnemo...* (A. G. Matoš, Kip domovine leta 188*)

Može se pretpostaviti da je frazem *na pasje ime* upotrebno nadvladala jedinica s istom zoonimskom komponentom – *na pasja kola* koja se najčešće rabi s glagolima tipa izgrditi/grditi *koga*.

2. U glagolskom frazemu *nazvati/nazivati stvari pravim imenom* i njegovoj morfološkoj varijanti *nazvati/nazivati stvari pravim imenima* unutarfrazemska sintagma *pravo ime* pretpostavlja, u prvom redu, preciznost (točnost) u izražavanju, ali i otvorenost, izražavanje bez okolišanja, što navedeni frazem čini semantički bliskim jedinici *reći/govoriti (kazati) bobu bob, a popu pop*. Usp. primjer upotrebe:

Operacija se uklapa u opći koncept raspada institucija karakterističnih za socijalnu i pravnu državu, a i slaže se s ostalim financijski preskupim primjerima podčinjavanja državne imovine u korist privatne. Bolje je stvari nazvati pravim imenom, a ne to predstavljati kao „promjenu paradigme” i „pedagošku revoluciju”. <http://www.unicro.hr/> (hrWaC, pristup 30. listopada 2019.)

Volim čitati i Veselka Tenžeru, čijem se znanju, kulturi, širini uvijek divim. On se nije ustručavao stvari nazivati pravim imenima, dirao je i lijevo i desno kao iskren, pošten i obrazovan čovjek. (HFR 2014, N)

Ponekad se umjesto sastavnice *stvari* rabe neke druge apstraktne imenice, pa bi se u tom slučaju frazem moglo prikazati na sljedeći način: *nazvati/nazivati* što *pravim imenom*, usp. primjer upotrebe:

Postoje snažna međunarodna nastojanja, podržana od respektabilnih međunarodnih policijskih organizacija poput Interpola i Europolu da se za navedene teške oblike kriminaliteta prestane koristiti izraz dječja pornografija, te da se pojava nazove pravim imenom: seksualno zlostavljanje djece putem interneta. <http://www.dubrovacko-neretvanska.policija.hr/> (hrWaC, pristup 30. listopada 2019.)

3. Glagolske sastavnice *nazvati/nazivati* ulaze i u sastav frazema – *nazvati/nazivati* koga *pogrdnim imenima* (odnosno njegove morfološke varijante *nazvati/nazivati* koga *pogrdnim imenom*), a on se, za razliku od prethodnoga, odnosi na živo. I ovdje je unutarfrazemska sintagma presudna za formiranje značenja (‘uvrijediti/vrijeđati koga’), pri čemu već leksičko značenje same pridjevske komponente (‘koji vrijeđa, koji sadrži uvredu’) sugerira uključivanje frazema u semantičko polje vrijeđanja. Usp. primjere upotrebe:

NIJE U REDU: da roditelj više na tebe i omalovažava te nazivajući te pogrdnim imenima (idiote), (majmune) te da ti zabrani izlazak iz sobe te ti uskratiti razgovor s ukućanima i prijateljima. <http://www.hrabritelefon.hr/djeca-i-mladi/nauci-nesto-novo/zlostavljanje-i-zanemarivanje/> (hrWaC, pristup 30. listopada 2019.)

Ne tolerira slobodno ponašanje kod žena i ne suzdržava se da ih nazove pogrdnim imenom.

<http://www.superradio.hr/zabava/ljubav-seks/> (hrWaC, pristup 30. listopada 2019.)

4. Sastavnica *ime* nalazi se i u uzvičnim frazemima za *ime Boga (Božje)* <!> i za *ime svijeta* <!>. Ponekad se uzvičnim frazemima mogu izražavati različite (ponekad i ambivalentne) emocije (Fink 1999: 222; Финк 2000: 231). Tako se navedene jedinice najčešće rabe pri čuđenju ili nedoumici, ali i pri zgražanju, ljutnji te usrdnoj molbi. Usp. primjere upotrebe:

Otišli ste u Italiju i rekli: 'Ovo nije vrijeme za izbore, nego za akciju'. Što vam, za ime božje, daje pravo da kažete takvo nešto talijanskom narodu? [http://tjednik.hr/vijest/EU/29542/VIDEO-EU-mitom-vodi-Hrvatsku-u-propast-\(hrWaC, pristup 30. listopada 2019.\)](http://tjednik.hr/vijest/EU/29542/VIDEO-EU-mitom-vodi-Hrvatsku-u-propast-(hrWaC,pristup30.listopada2019.))

Suprotiva tomu Europa, valjda se želi reći, podupire Račanovu ljevicu. Za ime Boga, zar još ima sumnje tko ovdje bira vlast? Hrvatski narod, gospodo, pa i kad potpuno pogrešno odabere... [http://arhiv.slobodnadalmacija.hr/ \(hrWaC, pristup 30. listopada 2019.\)](http://arhiv.slobodnadalmacija.hr/(hrWaC,pristup30.listopada2019.))

Napor percepcije, grč stvaranja, pa sve te sumnje, nepriznavanje, očaj, siromaštvo i patnje, troškovi ... za ime svijeta, zašto bi vam sve to bilo potrebno? [http://www.zarez.hr/150/vizualna1.htm \(hrWaC, pristup 30. listopada 2019.\)](http://www.zarez.hr/150/vizualna1.htm (hrWaC,pristup30.listopada2019.))

5. Frazem *u to ime* sa značenjem 'zbog toga, sukladno tome, stoga' služi kako bi se izrazio uzrok, odnosno uzročno-posljedična veza između dvaju djelovanja. Usp. primjer upotrebe:

Ove godine navršava se 30. godišnjica otkad je splitska Jugoplastika osvojila prvu titulu europskog prvaka u košarci. U to ime organizirane su razne svečanosti, između ostalog i izložba u Muzeju grada, a jednu od spontanijih akcija napravili su stanovnici Geta u Staroj gradskoj jezgri, oslikavši veliki mural u čast te velike generacije Jugoplastike. [https://www.telegram.hr/price/split-segusi-u-grafitima-o-klanju-srba-zasto-je-gradska-vlast-dala-ukloniti-mural-posvecen-jugoplastici/ \(pristup 30. listopada 2019.\)](https://www.telegram.hr/price/split-segusi-u-grafitima-o-klanju-srba-zasto-je-gradska-vlast-dala-ukloniti-mural-posvecen-jugoplastici/ (pristup30.listopada2019.))

Osim toga, frazedom se koristimo kada želimo naznačiti prijelaz iz izlaganja o nečemu u zaključnu rečenicu kojom naglašavamo završetak izričaja i često pozivamo na sljedeći potez ili na neku zajedničku akciju. Usp. primjer upotrebe:

1 000 000 puta hvala na isto toliko pregleda Zdravoljupci spota na YouTube-u. U to ime, pogledajte još jednom. [https://www.facebook.com/Konzum/photos/a.119810791398696/1911665332213224/?type=3&theater \(pristup 30. listopada 2019.\)](https://www.facebook.com/Konzum/photos/a.119810791398696/1911665332213224/?type=3&theater (pristup30.listopada2019.))

Ponekad se rabi i u zdravicama: *U to ime, živjeli!*

6. Osobno se ime može definirati kao "naziv pojedinačne osobe koji se određuje djetetu odmah po rođenju" (Dropulić 2006: 121). Ime se poistovjećuje s određenom osobom, stoga se pri upotrebi frazema *u svoje ime* iznosi želja, mišljenje ili uvjerenje govornika (bez obzira na to što se ne navodi konkretno osobno ime), dok je za jedinicu *u čije ime* karakteristična šira upotreba, odnosno poziva se na čiji stav, uvjerenje, želju, a identitet te osobe saznaje se iz konteksta. Usp. primjere upotrebe:

Koliko pratim njegove tekstove, uvijek je pisao u svoje ime i nije slijedio nikakvu partijsku liniju. <http://pollitika.com/sanaderova-quotparalelna-drzavaquot> (hrWaC, pristup 31. listopada 2019.)

Na kraju je ravnateljica svima prisutnima u svoje ime i u ime svih djelatnika zaželjela čestit Božić i sretnu novu 2011. godinu. http://www.os-zupa-dubrovacka.skole.hr/?news_id=181 (hrWaC, pristup 31. listopada 2019.)

7. U najvećoj se, međutim, skupini frazema s komponentom *ime* pod imenom ne razumijeva samo osoba nego i njezina reputacija, popularnost, slava, ono što se često naziva dobrim imenom. Ili kako navodi J. Dropulić (2006: 122): “Prema vjerovanju bliskoistočnih naroda, ime je bilo ravno biću imenovanog, pa se poznavanje nečijeg imena poistovjećivalo s poznavanjem njegova bića. Sintagma *imati ime* značila je isto što i postojati, a nemati ime *ne postojati*. To je sa svoje strane dovelo do stvaranja institucije *dobrog imena* odnosno takvog imena koje ima dobra svojstva i prenosi ih na onoga tko ga ima. Tko je imao *dobro ime*, imao je i dobru sudbinu”.

Kad je riječ o frazemu *imati ime*, u njegovu je značenju uključen ugled, dobra reputacija. Taj se pozitivno konotirani glagolski frazem najčešće rabi u odnosu na osobu, ali se njegova upotreba može i proširiti. Usp. primjere upotrebe:

*A gospodin Barišić je najveća i najpoštenija osoba u cijeloj strukturi jer **ima ime** i čast.* <https://gnkdinamo.hr/HR/Novosti/Clanak/soudani-prvo-ime-dinama-ove-sezone> (pristup 31. listopada 2019.)

*Prije otvaranja prvog McDonald'sa i današnje pomame za ovim jednostavnim i ukusnim jelom, u Zagrebu se hamburger mogao pojesti u sada već legendarnim pečenjarama Hamby, Ham Ham i Bike Burger. Sve tri otišle su u ropotarnicu gradske urbane povijesti dolaskom McDonald'sa, koji se nije mogao natjecati niti okusom niti veličinom proizvoda, ali **je** iza sebe **imao ime**, niže cijene i ambijent koji smo do tada mogli vidjeti samo na filmu.* <http://www.urbanka.hr/price-zagrebackih-procelja-bike-burger/> (pristup 31. listopada 2019.)

Dva se pozitivno konotirana frazema, nadalje, rabe u odnosu na osobu koja se proslavila po dobru, koja je dobila priznanje za svoj rad, koja je postala ugledna i poštovana: *steći ime* i *stvoriti sebi (si) ime*. Često se to veže uz neku profesiju u kojoj je osoba stekla reputaciju pri čemu se sugerira da je proces stjecanja ugleda trajao neko vrijeme, a navedeni se frazemi odnose na pozitivan rezultat toga procesa. Usp. primjere upotrebe:

*O njemu se pročulo u gradu, stekao je poštovanje, **stekao je ime**.* (HFR 2014, H. Šalković)

Priču o ovom bendu nije moguće započeti, a da se ne spomene ono čime su se i proslavili, tj. stvorili si ime te teritorij za izlazak na scenu... <http://www.ufo.com.hr/2012/05/06/pips-chips-and-videoclips-najnoviji-ufo-headliner/> (hrWaC, pristup 31. listopada 2019.)

Tinejdžerska senzacija Hilary Duff koja je strelovito stvorila sebi ime i u pop glazbi i kao glumica upravo je, kako javlja Hollywood Reporter, potpisala pristanak na ulogu u filmu „Outward Blonde”. <http://www.popcorn.hr/vijesti> (hrWaC, pristup 31. listopada 2019.)

Semantički je bliska navedenim frazemima jedinica *doći na dobar glas* u kojoj se unutarfrazemska sintagma *dobar glas* odnosi na čiju dobru reputaciju i/ili ugled.

Antonimni se pak glagolski frazem – *izgubiti ime* – odnosi na situaciju gubljenja ugleda, stjecanja loše reputacije. U upotrebi je i bliskoznačni frazem *izgubiti obraz*. Usp. primjer upotrebe:

Kad je ovaj bogataš primijetio da je izgubio ime, da je izgubio sve, sve, podiže oči i izgovara samo jednu riječ: „Oče”. <https://laudato.hr/Novosti/Vatikan/Papa-Franjo-Gospodin-nas-uvijek-ceka-kako-bi-nam-o.aspx> (pristup 31. listopada 2019.)

Sljedeća četiri frazema pretpostavljaju međuljudski odnos, odnos u kojem je djelovanje jedne osobe presudno za uništavanje čije dobre reputacije, sramoćenje druge osobe, s jedne strane, odnosno za skidanje sramote s čijega imena, s druge.

Tri se frazema odnose na prvi slučaj pri čemu su jedinice *okaljati* čije *ime* i *blatiti* čije *ime* znatno frekventnije u upotrebi u suvremenom hrvatskom jeziku od jedinice *povlačiti* (*vući* i sl.) čije *ime po blatu*. Može se pretpostaviti da je frazem s komponentom *blato* bio model za stvaranje drugih dvaju frazema.³ Usp. primjere upotrebe:

Kako se samo lako može okaljati ime čovjeka koji nije bio povezan ni s kakvim aferama, nego se pošteno borio, ponekad i batine dobio. <https://m.vecernji.hr/borilacki-sport/stigao-nalaz-iz-amerike-cro-cop-ipak-nije-dopingiran-1050761/komentari?page=2> i (pristup 31. listopada 2019.)

Za razliku od Angeline, on je odlučio šutjeti i ne blatiti ime majke svoje djece. <https://net.hr/hot/zvijezde/novi-preokret-angelina-se-zeli-preseliti-u-englesku-i-postati-nova-princeza-diana/> (pristup 31. listopada 2019.)

³ Zanimljivo je da se glagol *blatiti* koga osamostalio u upotrebi i ima značenje ‘osramotiti koga, oklevetati koga’.

*Znam da se suci trude biti što pošteniji, ali nije njima lako kad se svi trude da ih prevare i mislim da im svaka pomoć dobro dođe. Nije valjda ni njima u interesu da im se **ime povlači po blatu**.* <http://forum.tambura.com.hr/archive/index.php/t.1206.html> (hrWaC, pristup 2. studenoga 2019.)

*Nije nam namjera ni na koji način upuštati se u bilo kakve politikantske igrice, ne zanima nas ni razlog zbog kojega se gospodin Jašarević sjetio baš nama natovariti ove optužbe. U Hrvatskoj je postalo normalno da naše **ime po blatu valja tko i kako hoće**.* <http://www.badblueboys.hr/category/vijesti> (hrWaC, pristup 2. studenoga 2019.)

Umjesto sastavnice *ime* uz glagol *okaljati* rabi se i sastavnica *čast* (ona se znatno rjeđe veže uz glagol *blatiti*). Jednako je tako u čestoj upotrebi i blisko značni glagolski frazem s komponentom *obraz*: *ocrniti* (*okaljati* i sl.) čiji *obraz*, iz čega proizlazi da se u navedenim frazemima tri imeničke sastavnice odnose na reputaciju, ugled.

S druge se strane frazem *sprati* (*skinuti*, *izbrisati*) *ljagu s* <čijega> *imena*⁴ semantički odnosi na neki oblik rehabilitacije, opravdavanja osobe kojoj je nanesena nepravda, koja je (često nepravedno) osramoćena. Usp. primjere upotrebe:

Obraćajući se novinarima, Nick obećava kako će sprati ljagu s imena povezanih s njim u članku i otkriva svoju vezu s Holloway, čime joj uništava karijeru. [http://hr.wikipedia.org/wiki/Hvala_%C5%A1to_pu%C5%A1ite_\(2006\)](http://hr.wikipedia.org/wiki/Hvala_%C5%A1to_pu%C5%A1ite_(2006)) (hrWaC, pristup 2. studenoga 2019.)

Fikret si je zadao pretešku obvezu – skinuti ljagu s imena svoga oca, bez obzira na cijenu. http://glas-koncila.hr/index.php?option=com_php&news_ID=1014 (hrWaC, pristup 2. studenoga 2019.)

8. Na kraju će biti spomenut noviji frazem koji još nije zabilježen u hrvatskim rječnicima. Riječ je o kalku s engleskoga jezika *srednje (drugo) ime* čije je što.

U engleskim se rječnicima sintagma *middle name* definira na sljedeći način: ‘a name between one’s first name and surname’⁵, dakle, to je ime između osobnoga imena i prezimena, a obično se radi o drugom osobnom imenu koje se često daje djevojčicama u čast majke ili bake, a dječacima – u čast oca ili djeda. Ponekad se odnosi na djevojačko prezime ili na majčino prezime (npr. *President John F. Kennedy’s middle name was “Fitzgerald”*). Sintagma

⁴ Frazem se može upotrebljavati i bez komponente *ime* (tako je i zabilježen u nekim rječnicima), ali primjeri upotrebe potvrđuju čestu uključenost navedene imeničke komponente.

⁵ V. Merriam-Webster s. v. *middle name*.

je, međutim, u engleskom jeziku dobila prijenos značenja i rabi se kao frazem. U nekim rječnicima ima oblik imeničkoga frazema pa se tada oblikom podudara sa sintagmom, dok je u nekima dobila oblik glagolskoga *be sb's middle name*⁶, a značenje je izraženo u skladu s njegovim oblikom: 'a term that is particularly apt to denote a person's qualities or affinities', odnosno 'to be a quality that is an important part of someone's character'.

Dakle, frazemom se ukazuje na čiju osobinu ili na čije afinitete, češće se navode neke poželjne karakteristike, način ponašanja i/ili djelovanja (odanost, strpljenje, diskrecija), ali ponekad se govori i o ne pretjerano pozitivnim obilježjima, pri čemu je to u nekim slučajevima popraćeno ironijom ili auto-ironijom. Usp. primjere upotrebe:

*Don't worry, I won't tell anyone. Discretion is my **middle name**.*

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/be-sb-s-middle-name> (Cambridge Dictionary, pristup 5. studenoga 2019.)

*My **middle name** is trouble.* <https://www.ccslt.org.nz/our-stories/my-middle-name-is-trouble/> (pristup 5. studenoga 2019.)

*His **middle name** is loyalty.* <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/middle-name> (Collins Dictionary, pristup 5. studenoga 2019.)

*Patience is her **middle name**.* <https://www.merriam-webster.com/dictionary/middle%20name> (Merriam-Webster, pristup 5. studenoga 2019.)

U istom se značenju rabi (doduše, znatno rjeđe) i frazem *other name* koji nismo uspjeli potvrditi u nama dostupnim rječnicima. Usp. primjere upotrebe:

*Happiness Is My **Other Name**!* <https://www.momspresso.com/parenting/reflections-of-a-mom/article/i-will-find-happiness-again> (pristup 5. studenoga 2019.)

melancholy is my **other name** (@yahudki) | Instagram photos, videos ... <https://www.instagram.com/yahudki/?hl=id> (pristup 5. studenoga 2019.).

Kad je pak riječ o hrvatskom jeziku, kalkirane su obje pridjevske sastavnice i one se, za razliku od engleskoga, manje-više ravnopravno rabe u tekstovima (čak je možda komponenta *drugo* nešto frekventnija, što bi se moglo objasniti činjenicom da se u hrvatskom ne upotrebljava sintagma *srednje ime*). Riječ je, dakle, o jedinici koja i svojim značenjem i upotrebom vriednošću u potpunosti slijedi engleski model. Treba naglasiti da je frazem *srednje (drugo) ime* čije je što relativno odnedavno u aktivnoj upotrebi. Usp. primjere upotrebe:

⁶ V. Cambridge Dictionary s. v. *be sb's middle name*.

I tako smo došli do ovog prijelomnog trenutka kada sam, kao i svi velikani, dobio zadatak pisati o piću koje uopće ne konzumiram. Ali nema straha, istraživanje je moje srednje ime. <http://queer.hr/6308/epopiva/> (hrWaC, pristup 5. studenoga 2019.)

Šuti, radi, ide na faks, zadnja joj je godina, sve je dala u roku, ima dečka, često se viđa s njim, ide van, zabavlja se, radi, zarađuje dok se školuje. Organizacija je njezino srednje ime. <http://sa-mar.blogger.hr/post/s-kim-si-takav-si/1270065.aspx> (hrWaC, pristup 5. studenoga 2019.)

Tajnovitost je bila toliko prisutna u životu Harryja Houdinija da mu je to trebalo biti srednje ime. Vjesnik, 25. 8. 2006. (Riznica, pristup 5. studenoga 2019.)

– Jako sam tašta. Taština je moje srednje ime. Patim od tog vizualnog dojma, ne mogu si pomoći. <https://www.vecernji.hr/showbiz/gwen-stefani-tastina-je-moje-srednje-ime-273473> (pristup 5. studenoga 2019.)

Moje srednje ime bi trebalo biti Totalni Promasaj ... Ozbiljno. Ne ide mi na faxu, mislim ne ide mi polaganje ispita, još mi ih je 6 ostalo za jesen... <http://plavamazonka.blog.hr/> (hrWaC, pristup 5. studenoga 2019.)

Naravno, uopće me ne bi ni čula da sam joj nešto i rekao, ali je zato ona meni viknula: Opasnost je moje drugo ime... <http://angelozg.blogger.index.hr/post/opasnost-je-moje-drugo-ime/3523245.aspx> (hrWaC, pristup 5. studenoga 2019.)

Koncentracija je od sada tvoje drugo ime. I onda udri još 10 dana matematike po 2 puna sata na dan. <http://blog.dnevnik.hr/krule/2011/07/index.html> (hrWaC, pristup 5. studenoga 2019.)

Primjeri upotrebe pokazuju da se u oba jezika frazemi najčešće odnose na prvo lice jednine, odnosno na govornika koji sam komentira svoj način ponašanja, djelovanja, svoje osobine itd., ali, naravno, potvrđuju se i druga lica. Uzme li se u obzir prilična frekvencija upotrebe navedene jedinice i činjenica da se potvrđuje u različitim tipovima hrvatskih tekstova (što povlači za sobom i različite stilske izričaje), čini se da bi ona trebala biti uključena u buduća izdanja objasnidbenih i frazeoloških rječnika.

LITERATURA I IZVORI

Anić, Vladimir. 2003. *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi Liber.

be sb's middle name // Cambridge Dictionary.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/be-sb-s-middle-name> (pristup 5. studenoga 2019.).

Dropulić, Julijano. 2006. Pravo na osobno ime. *Hrvatska javna uprava* 2. god. 6, 121–138.

Fink, Željka. 1999. Uzvični frazemi-replike kojima se izražava čuđenje. U: *Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike* [ur. Badurina, Lada i dr.]. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 221–224.

HFR = Menac, Antica; Fink Arsovski, Željka; Venturin, Radimir. 2014. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak.

hrWaC = Croatian web corpus.

<http://nlp.ffzg.hr/resources/corpora/hrwac/> (pristup 30. listopada 2019.).

<http://www.urbanka.hr/price-zagrebackih-procelja-bike-burger/> (pristup 31. listopada 2019.).

<https://gnkkinamo.hr/HR/Novosti/Clanak/soudani-prvo-ime-dinama-ove-sezone> (pristup 31. listopada 2019.).

<https://laudato.hr/Novosti/Vatikan/Papa-Franjo-Gospodin-nas-uvijek-ceka-kako-bi-nam-o.aspx> (pristup 31. listopada 2019.).

<https://m.vecernji.hr/borilacki-sport/stigao-nalaz-iz-amerike-cro-cop-ipak-nije-dopingiran-1050761/komentari?page=2> i (pristup 31. listopada 2019.).

<https://net.hr/hot/zvijezde/novi-preokret-angelina-se-zeli-preseliti-u-englesku-i-postati-nova-princeza-diana/> (pristup 31. listopada 2019.).

<https://www.ccslt.org.nz/our-stories/my-middle-name-is-trouble/> (pristup 5. studenoga 2019.).

<https://www.facebook.com/Konzum/photos/a.119810791398696/1911665332213224/?type=3&theater> (pristup 30. listopada 2019.).

<https://www.instagram.com/yahudki/?hl=id> (pristup 5. studenoga 2019.).

<https://www.momspresso.com/parenting/reflections-of-a-mom/article/i-will-find-happiness-again> (pristup 5. studenoga 2019.).

<https://www.telegram.hr/price/split-se-gusi-u-grafitima-o-klanju-srba-zasto-je-gradska-vlast-dala-ukloniti-mural-posvecen-jugoplastici/> (pristup 30. listopada 2019.).

<https://www.vecernji.hr/showbiz/gwen-stefani-tastina-je-moje-srednje-ime-273473> (pristup 5. studenoga 2019.).

Jojić, Ljiljana [gl. ur.] 2015. *Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Kovačević, Barbara. 2014. Pijan kao majka i pijan kao duga. *Hrvatski jezik: znanstveno-popularni časopis za kulturu hrvatskoga jezika* 4, 27–29.

Matešić, Josip. 1982. *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Zagreb: IRO “Školska knjiga”.

middle name // Collins Dictionary.

<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/middle-name> (pristup 5. studenoga 2019.).

middle name // Merriam-Webster.

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/middle%20name> (pristup 5. studenoga 2019.).

Riznica = *Hrvatska jezična riznica*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. <http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html> (pristup 5. studenoga 2019.).

Šonje, Jure [gl. ur.]. 2000. *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Školska knjiga.

Финк, Желька. 2000. Междоментные фразеологизмы в хорватском и русском языках. U: „*Słowa, słowa, słowa*”... w *komunikacji językowej* [red. Grabska, Marcelina]. Gdańsk: Zakład Poligrafii Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, 228–235.

Какое ваше среднее (другое) имя? (о хорватских фразеологизмах с компонентом *ime*)

В работе анализируется около пятнадцати лексикографически зафиксированных хорватских фразеологизмов с компонентом *ime* (‘имя’). Они делятся на группы в зависимости от их значения и употребления в контексте. В конце работы проводится анализ новейшего фразеологизма *srednje (drugo) ime čije je što*, являющегося калькой из английского языка. Он еще не фиксируется в словарях.